

11 Φεβρουαρίου 1923

Το κράτος του Βατικανού

Κατά το Ευαγγέλιο, ο Χριστός τοποθέτησε επικεφαλής των αποστόλων τον Σίμωνα Πέτρο, «την πέτρα» επί της οποίας έμελλε να «οικοδομηθεί η Εκκλησία». Η καθολική εκκλησία θεωρεί τον απόστολο Πέτρο πρώτο επίσκοπο της Ρώμης (33 – 67). Άρα, διάδοχοί του είναι οι μετά από αυτόν πάπες, οπότε ο πάπας είναι ο κάθε φορά αρχηγός της χριστιανικής εκκλησίας. Ο θρύλος απέκτησε νομική θρησκευτική ισχύ ύστερα από απόφαση της συνόδου του 1049 που ονόμασε τον πάπα «αποστολικό αρχηγό της παγκόσμιας Εκκλησίας».

Με όλα αυτά, ο πάπας έχει τριπλή ιδιότητα: Αρχηγός της (καθολικής) Εκκλησίας, επίσκοπος Ρώμης και αρχηγός του κοσμικού κράτους του. Το οποίο αρχικά ήταν ένα από τα πολλά που μοιράζονταν τα εδάφη της Ιταλίας. Το παπικό κράτος αυξομειώνει τα όριά του ανάλογα με την πολιτική ισχύ του τρέχοντα πάπα και με τη δύναμη των όπλων που του προσφέρονταν από τους διάφορους μονάρχες. Στα 1860, αυτό και η Βενετία ήταν οι μόνες περιοχές που δεν είχαν ενταχθεί στο ενιαίο Βασίλειο της Ιταλίας. Η Βενετία προσχώρησε στα 1866 έπειτα από δημοψήφισμα. Το παπικό κράτος της Ρώμης διοικούσε τότε ο Πίος Θ'. Η Ρώμη έπεσε στις 20 Σεπτεμβρίου του 1870.

Η κοσμική εξουσία του πάπα καταργήθηκε. Η πόλη έγινε πρωτεύουσα της Ιταλίας. Ο πάπας Πίος Θ' αποσύρθηκε στα πολυτελή ανάκτορα του Βατικανού, δηλώνοντας ότι είναι φυλακισμένος. Πέθανε στις 7 Φεβρουαρίου του 1878, έχοντας διανύσει θητεία 31 χρόνων και 236 ημερών που παραμένει η μεγαλύτερη στην ιστορία (είχε γεννηθεί το 1792). Οι τρεις επόμενοι πάπες (Λέων ΙΓ', Πίος Ι' και Βενέδικτος ΙΕ') συνέχισαν να ζουν αποκομμένοι στο Βατικανό και να θεωρούν τους εαυτούς τους φυλακισμένους.

Ο τέταρτος στη σειρά, Πίος ΙΑ', εκλέχτηκε πάπας το 1922, χρονιά που ο Μουσολίνι επέβαλε το φασιστικό καθεστώς στην Ιταλία. Βρέθηκαν κοινά σημεία επαφής και ξεκίνησαν ανάμεσά τους διαπραγματεύσεις. Στις 11 Φεβρουαρίου του 1929, ο πάπας Πίος ΙΑ' βγήκε από το

ανάκτορο του Βατικανού και πήγε στο άλλο, στο Λοτερανό. Εκεί υπογράφηκε η «Συνθήκη του Λοτερανού», ανάμεσα στο ιταλικό κράτος και στην Αγία Έδρα. Με αυτήν, δημιουργήθηκε το «Ελεύθερο κράτος της πόλης του Βατικανού»: 0,44 του τετραγωνικού χλμ. συν οι «εκτός ορίων» εκκλησίες Σάντα Μαρία Ματζόρε, Άγιος Παύλος και Άγιος Ιωάννης (Σαν Τζιοβάνι) του Λατερανού, τα ανάκτορα της καγκελαρίας και του καστελγκαντόλφο και άλλα δευτερεύοντα κτίρια.

1858: Ο Μπενίτο Χουαρέζ ανακηρύσσεται πρόεδρος του Μεξικού στην Βέρα Κρουζ. Είχε προηγηθεί πόλεμος εναντίον του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού

1920: Γεννιέται ο Φαρούκ. Βασίλευσε στην Αίγυπτο την περίοδο 1936-52. Τον Ιούλιο του 1952 εκθρονίστηκε έπειτα από εξέγερση που είχε επικεφαλής τον Γκαμάλ Άμπντελ Νασέρ. Πέθανε το 1965.

1945: Λήγει το Συνέδριο της Γιάλτας μεταξύ των Τσόρτσιλ, Στάλιν και Ρούσβελτ, οι οποίοι συμφωνούν στην ίδρυση του ΟΗΕ και στις μεταπολεμικές ρυθμίσεις μεταξύ νικητών και νικημένων.

1971: Σαράντα κράτη υπογράφουν συνθήκη που απαγορεύει τη χρήση πυρηνικών όπλων στη θάλασσα.

1975: Η Μάργκαρετ Θάτσερ γίνεται η πρώτη γυναίκα επικεφαλής πολιτικού κόμματος στη Βρετανία, καθώς εκλέγεται αρχηγός των Συντηρητικών της χώρας.

1976: Η Βρετανία και ο Οργανισμός Αφρικανικής Ενότητας αναγνωρίζουν το Λαϊκό Κίνημα για την Απελευθέρωση της Αγκόλα.

1979: Παραιτείται ο πρωθυπουργός του Ιράν, Δρ. Σάχπουρ Μπακχτιάρ, μετά από διήμερες μάχες στους δρόμους της Τεχεράνης.

1990: Μετά από 27 χρόνια φυλάκισης, απελευθερώνεται ο ηγέτης των μαύρων της Νοτίου Αφρικής, Νέλσον Μαντέλα.

2010: Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοινώνει την πολιτική στήριξη της στην προσπάθεια της ελληνικής κυβέρνησης να αντιμετωπίσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα.

2011: Παραιτείται ο πρόεδρος της Αιγύπτου, Χόσνι Μουμπάρακ, που έμεινε στη θέση αυτή επί τριάντα χρόνια (από το 1981). Η πτώση του επήλθε την 18^η ημέρα της λαϊκής εξέγερσης, που στοίχισε στο ξεκίνημά της πάνω από εκατό νεκρούς και πάνω από χίλιους τραυματίες, και 27 ημέρες μετά την πτώση του επί 23 χρόνια προέδρου της Τυνησίας, Ζιν αλ Αμπιντίν Μπεν Άλι (14.1.2011).

Η 11^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

11 Φεβρουαρίου 1848

Το Ελντοράντο στην Καλιφόρνια

Ο χειμώνας είναι γλυκός στην Καλιφόρνια, την πιο δυτική από τις αμερικανικές Ηνωμένες Πολιτείες. Εκείνο τον Φεβρουάριο του 1848, ο μηχανικός Μάρσαλ είχε αφοσιωθεί στη δουλειά του. Κατασκεύαζε ένα πριονιστήριο για λογαριασμό του Ελβετού επιχειρηματία Σούτερ. Το πριονιστήριο θα κινιόταν με τη δύναμη του νερού που κυλούσε σ' ένα ποτάμι. Ο Μάρσαλ δούλευε τα θεμέλια, όταν κάτι λαμπίρισε στα μάτια του. Το φως του ήλιου αντανakλούσε σε κάτι γυαλιστερό στην κοίτη του ποταμιού. Γεμάτος περιέργεια, βούτηξε κι έβγαλε μια χούφτα λάσπη. Την κοίταξε παραξενεμένος. Μια κίτρινη χοντρή σκόνη ήταν ανακατεμένη με τη λάσπη. Την ξέπλυσε και διαπίστωσε πως κρατούσε καθαρό χρυσάφι που παρασερνόταν από το ρεύμα του ποταμού. Παράτησε το πριονιστήριο και τον Ελβετό και βάλθηκε να μαζεύει λάσπη, με χρυσόσκονη. Μέσα σε λίγες στιγμές, είχε γίνει πλούσιος.

Στις 11 Φεβρουαρίου 1848, η είδηση έτρεχε με ταχύτητα, από στόμα σε στόμα, σ' Αμερική

και Ευρώπη: Στην Καλιφόρνια, μαζεύουν το χρυσάφι στους δρόμους. Ανακαλύφτηκε το Ελντοράντο, η μυθική γη που αναζητούσαν οι τυχολιψόμενοι των περασμένων αιώνων. Χιλιάδες χρυσοθήρες έσπευδαν να προλάβουν. Στα 1848, το Σαν Φρανσίσκο ήταν ένα ασήμαντο χωριουδάκι με 459 κατοίκους. Μέσα σε τέσσερα χρόνια, έφτασε να είναι μια τεράστια πόλη με 250.000 κατοίκους.

Όμως, τα πράγματα για τους χρυσοθήρες δεν ήταν απλά. Έπρεπε να διασχίσουν τεράστιες εκτάσεις όπου περήφανοι Ινδιάνοι εξακολουθούσαν να πολεμούν τους άρπαγες της γης τους. Τα καρβάνια για τη Δύση δέχονταν πολλές επιθέσεις και δεν ήταν λίγοι αυτοί που άφησαν την τελευταία τους πνοή χτυπημένοι από ινδιάνικα βέλη. Στην Κοιλάδα του θανάτου που έπρεπε να διασχίσουν, χιλιάδες έγιναν τροφή των αγριμιών. Κι όσοι κατάφεραν να φτάσουν, είτε δεν έβρισκαν χρυσάφι είτε τους το έπαιρναν αετονύχηδες απατεώνες που είχαν σπεύσει από την αρχή, είτε τους το λήστευαν μασκοφόροι στα περάσματα.

Η παρθένα Καλιφόρνια, λάφυρο από τον αμερικανικοϊσπανικό πόλεμο, είχε παραχωρηθεί στις ΗΠΑ από το 1845. Στα 1850, ήταν ο παράδεισος των παρανόμων.

1785: Πρεμιέρα στη Βιέννη του 20ού κονσέρτου για πιάνο και ορχήστρα του Μότσαρτ. Ο συνθέτης το είχε ολοκληρώσει την προηγούμενη.

1847: Γεννιέται ο Αμερικανός εφευρέτης Τόμας Έντισον. Σ' αυτόν οφείλονται πάνω από 300 εφευρέσεις, ανάμεσα στις οποίες ο φωνογράφος και η ηλεκτρική λάμπα. Τιμήθηκε με το βραβείο νόμπελ, το 1915. Πέθανε το 1935.

1868: Πεθαίνει στο Παρίσι ο Γάλλος φυσικός Ζαν Φουκό. Εφηύρε το γυροσκόπιο και προσδιόρισε την ταχύτητα του φωτός. Είχε γεννηθεί το 1819.

1948: Σε ηλικία 50 χρόνων, πεθαίνει ο κορυφαίος σκηνοθέτης της Σοβιετικής Ένωσης, Σεργκέι Αϊζενστάιν («Θωρηκτό Ποτέμκιν», «Δέκα μέρες που συγκλόνισαν τον κόσμο», «Ιβάν ο Τρομερός», «Αλέξανδρος Νιέφσκι» κ.λπ.). Είχε γεννηθεί στις 23 Ιανουαρίου 1898.

1970: Η Ιαπωνία γίνεται η τέταρτη χώρα που βάζει δορυφόρο σε τροχιά.

1994: Πέντε Αμερικανοί και ένας Ρώσος αστροναύτης επιστρέφουν στη Γη με το διαστημόπλοιο Discovery, μετά την πρώτη κοινή διαστημική αποστολή των χωρών τους.

2005: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει ο Αμερικανός θεατρικός συγγραφέας Άρθουρ Μίλερ.

2021: Σε ηλικία 88 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος τραγουδιστής, Αντώνης Καλογιάννης.